

Bærekraftig jul: Gi en lek i gave!

Undervisningsopplegg i norsk 5.–7. trinn

Oppgave:

Skriv instruksjonene til en lek, og gi leken i gave til en venn, et familiemedlem eller en medelev. Elevene bør jobbe i grupper eller i læringspar med denne oppgaven.

Mål:

- å lære om sammensatte tekster
- å lære seg å skrive instruksjonstekster

Før dere starter:

Se nærmere på ulike instruksjonstekster og -filmer. Snakk sammen om hva som kjenner seg slik på slike sammensatte tekster. Diskuter hvordan ord og bilde eller film fungerer sammen, og fokuser på hvordan slike filmer klarer å vise frem fremgangsmåter steg for steg. Snakk om verb i imperativ. Hvordan og når gir det mening å bruke imperativform? Hvordan kan man bruke imperativ i instruksjonstekster?

Snakk med elevene om mottakerbevissthet: Hvem skal få gaven – medelever, fadderbarn eller familiemedlemmer? Diskuter hvordan ulike mottakere påvirker hvordan man skriver instruksjonsteksten.

Bruk ulike kilder til å finne en lek, for eksempel ulike nettsider eller bøker.

Gjennomføring:

Hver gruppe må først bli enige om:

1. hvem gaven skal være til – et familiemedlem, en medelev, en hemmelig venn eller et fadderbarn?
2. om de vil lage en digital eller analog plakett, eller en film.

Digital eller analog plakat

Læreren forbereder en skriveramme som inneholder følgende elementer:

- Overskrift: navn på leken.
- Steg for steg-beskrivelse av leken. Bruk imperativsform (stå, gå, hopp).
- Tegneserie eller bilder som illustrerer instruksjonen. Husk at tekst og illustrasjoner må komme i riktig rekkefølge.
- Kildehenvisning: Hvem har laget leken? Hvor fant dere den?

Underveisvurdering til plakat

Elevene bruker skriverammen som støtte for å lage et plakatutkast.

Deretter tester de ut instruksjonen, enten ved hjelp av egenvurdering eller kameratvurdering:

- Er instruksjonen lett å følge? Hvorfor/hvorfor ikke?
- Hva synes du/dere er bra med instruksjonen?
- Har du tips til hvordan den kan bli bedre?

Bruk tipsene fra vurderingen og gjør instruksjonen enda bedre. Husk at målet er at andre skal kunne lese og forstå instruksjonen og til slutt ha det gøy med leken.

Film

Lag et storyboard (bruk gjerne den vedlagte skriverammen for storyboardet) som inneholder følgende elementer:

- Stillbilde: tittel på filmen.
- Praktisk info: Hvilken aldersgruppe passer leken for? Er det en lek som passer best inne eller ute? Hva trenger man? Hvor lang tid tar det å leke leken?
- Stillbilder, tekst og voiceover som viser leken steg for steg. Husk at instruksjonene må komme i riktig rekkefølge. Voiceover kan brukes for å beskrive de ulike stegene i leken. Bruk imperativsform (stå, gå, hopp).
- Filmsnutt av barn som leker leken.
- Kildehenvisning (for eksempel i form av stillbilde): Hvem har laget leken? Hvor fant dere den?
- Filmsnutt som viser hvem som har laget gaven.

Underveisvurdering til film

Gå gjennom storyboardet dere har laget.

Test ut instruksjonen enten ved hjelp av egenvurdering eller kameratvurdering:

- Er instruksjonen lett å følge? Hvorfor/hvorfor ikke?
- Hva synes du/dere er bra med instruksjonen?
- Har du tips til hvordan den kan bli bedre?

Bruk vurderingen som utgangspunkt for det avsluttende arbeidet: Gjør de endringene som må til for at instruksjonen blir tydelig og kan brukes til å lære bort leken. Når dere er fornøyd med instruksjonen, kan dere spille inn filmen.

